

فرمان شماره ۲۱۲ مورخ ۲۰ ۴۹ ۱۲ ۲۰ مقام صدارت عظمی

ع، ج پوهندوی عبدالستار سیرت وزیر عدلیه!
مجلس وزراء تحت فیصله شماره (۱۴۵) در جلسه تاریخی ۱۷ ۴۹ ۱۲ ۲۰
با ملاحظه ورقه عرض شماره ۹۸ مورخ ۱۲ ۴۹ ۱۲ ۲۰ وزارت عدلیه راجع
به مقررات سیستم متریک شا مل ۴۷ ماده که بمهردارالانشاء رسیده
مراتب آتی را تصویب نمود:

۱- متن مقررات سیستم متریک با نشر در جریده رسمی منظور است.

۲- وزارت تجارت با مساعدت وزارت داخله و دیگر مقامات مربوطه
مقیاسات سیستم متریک را در همه نواحی افغانستان که به این منظور
در آنجا آمادگی عملی اتخاذ شده است به همکاری شاروالیها تطبیق نماید.

۳- وزارت تجارت به منظور تطبیق کردن مقیاسات سیستم متریک در
باقی نقاط افغانستان بامشورۀ وزارتها مقامات مربوطه پلانی وضع و آن
را تا یکماه از صدور این فیصله به مجلس وزراء تقدیم نماید.

مراتب این تصویب که از صحنه حضور اعلیحضرت معظم هما یونی
گزارش یافته و بوسیله حکم شماره ۵۶-۲۱۶ تاریخ ۱۹ حمل ۱۳۴۹ به
صدارت ابلاغ گردیده به جلالتمآب شما اطلاع داده شد تا طبق آن تعمیم
نمائید.
محل امضاء عبدالله یفتلی
معاون اول صدارت عظمی

مقررات سیستم متریک

فصل اول کلیات

ماده اول:

این مقررات برای ترویج، تعمیم، و تطبیق سیستم متریک در افغانستان
وضع میگردد.

ماده دوم:

این مقررات امور مربوط به فراهم آوردن تسهیلات لازم و ایجاد هم آهنگی
در دادوستد و معاملات تجارتي کشور را با اساسات علمی سیستم متریک
تنظیم می نماید.

ماده سوم:

واحد های اساسی در سیستم متریک قرار ذیل میباشد:

واحد طول	متر
واحد کتله	کیلو گرام
واحد زمان	ثانیه
واحد شدت جریان برق	امپیر
واحد درجه حرارت	درجه سلزیوس
واحد شدت نور	کاندیل

د صدارت عظمی مقام د ۱۳۴۹ دوری د میاشتی د شلمی نیټی ۲۱۲ نمبر فرمان

ع، ج عدلیه وزیر پوهندوی عبدالستار سیرت!
د وزیرانو مجلس دخپلی ۱۴۵ نمبر فیصلی په ترڅ کښې چه د ۱۳۴۹ کال
د حمل د میاشتی د اولسمی نیټی په غونډه کښې د عدلیه وزارت د ۱۳۴۹
کال دوری د میاشتی د اولسمی نیټی د ۹۸ نمبر پیشنهاد له کتلو وروسته
د متریک سیستم د قانون په باره کښې چه ۴۷ مادی لری اودارالانشاء له خوا
مهر شویدی دالاندی مطالب تصویب کړل:

۱- د متریک سیستم د قانون متن په رسمی جریدی کښې له خپریدو
وروسته نافذ دی.

۲- د تجارت وزارت د داخلی وزارت او نورو مربوطو مقاما تو اوبشاروالی
په مرسته د متریک سیستم مقیاسات دی د افغانستان په ټولو سیمو کښې
چه دهغو لپاره عملی تیاری نیول شوی ده تطبیق کړی.

۳- د تجارت وزارت د افغانستان په نورو سیمو کښې د متریک سیستم
د مقیاساتو د عملی کولو په مقصد باید د وزارتو نو او نورو مربوطو مقاماتو
په مشوره یو پلان جوړ او لدی فیصلی نه وروسته تر یوی میاشتی پوری د
وزیرانو مجلس ته ئی وړاندی کړی.

د دغه تصویب مراتب چه د اعلیحضرت معظم همایونی له صحی
نه تیر شویدی او د ۱۳۴۹ کال دوری د نولسمی نیټی د ۵۶ - ۲۱۶ نمبر
حکم په واسطه ئی صدارت ته خبرور کړی شویدی تاسو جلالتمآب ته
خبردرکړی شو چه دهغه په اساس اجرا ات وکړی.

د صدارت عظمی لمری معاون
د عبدالله یفتلی لاسلیک خای

د متریک سیستم مقررات

لومړی فصل کلیات

لومړی ماده- دغه مقررات په افغانستان کښې د متریک سیستم
د جاری کولو، عامولو او روا جو لو دپاره وضع کیری.

دوهمه ماده - دغه مقررات په ملک کښې هغه کارونه د متریک د علمی
سیستم د اساسا تو سره تنظیم کوی، چه په راکړه ورکړه تجارتي

معاملو کښې دیو رنگه کولو اولاز مواسانتیاؤ د برابرولو پوری اړه لری.
دریهمه ماده- د متریک سیستم اساسی واحدونه دا دادی:-

متر: د اوږدوالی واحد

کیلوگرام: د تول (کتلی) واحد

ثانیه: د وخت واحد.

امپیر: د برقی جریان د شدت واحد.

د سلزیوس درجه: (سانتی گراد) د تودوخی د اندازهزی واحد

کاندیل: درنا (نور) د شدت واحد.

این سیستم علاوه بر واحد های اساسی فوق حاوی واحد های فرعی نیز میباشد که طبق اصول و فورمول های علمی از واحد های اساسی فوق مشتق شده است.

ماده چهارم:

اضعاف و اجزای واحد های فوق نیز مطابق اساسات علمی محاسبه میگردد.

تصامیم کنفرانس عمومی بین المللی اوزان و مقیاسات در داخل حدود این مقررات پیروی گردیده و همچنان واحد های اندازه گیری مروج در افغانستان که بطور موقت استعمال آن جواز دارد نیز توسط این مقررات تعیین میشود.

یک جدول عمومی واحد های که شامل واحد های اساسی فرعی و واحد های موقت میباشد نیز توسط این مقررات پیش بینی میشود. درین جدول سمبول واحد های اضعاف و اجزای آن تعیین میشود. تعدیل لست واحد های فرعی و الغای واحد های موقت شامل جدول توسط فرامین حکومت جواز دارد.

ماده پنجم:

معیار های ملی اندازه گیری بعد منظوری حکومت تثبیت میگردد. افغانستان میتواند تا زمان تثبیت معیار های ملی اندازه گیری از معیار های قانونی سایر ممالک عضو اداره بین المللی اوزان و مقیاس ها استفاده کند.

معیار ملی اندازه گیری با در نظر گرفتن حکم ماده (۴) این مقررات معیار است که هر مملکت عضو سیستم متریک حایز آن میباشد.

ماده ششم:

تطبیق واحد های اندازه گیری جدول مذکور ماده (۴) این مقررات در قرار داد های دوائر و موسسات دولتی به اشخاص و موسسات خصوصی در داخل کشور اجباری میباشد.

اموال وارداتی و صادراتی که با اساس سیستم متریک تعیین اندازه نشده یا از کشور های فاقد این سیستم توريد گردد در حدود احکام مندرج این مقررات بصورت استثنائی قابل قبول میباشد.

ماده هفتم:

سیستم متریک سیستم نافذ اندازه گیری در افغانستان میباشد و تدریس آن شامل پروگرام درسی معارف میگردد.

واحد های اندازه گیری تنها بنام یا سمبولیکه درین مقررات تعیین میشود تسعیه میگردد.

ماده هشتم:

آلات و لوازمیکه با اساس ماده چهارم این مقررات برای اندازه گیری واحد های متذکره استعمال میشود تحت کنترل حکومت میباشد.

طرز تطبیق و کنترل انواع مختلف آلات و لوازم اندازه گیری با در نظر گرفتن مشخصات و درجه حساسیت آلات با رعایت قواعد خاصیکه کنترل این آلات ایجاب میکند توسط این مقررات تنظیم میگردد.

موارد استثنائی که درین مقررات تذکر داده شد برای تامین تسهیلات لازم در معاملات علمی و بین المللی نیز تنظیم میگردد.

ماده نهم:

تولید توريد و فروش استعمال آلات و لوازم اندازه گیری مغایر اساسات سیستم متریک مندرج این مقررات جواز ندارد.

به دغه سیستم کبسی دپا سنیو اساسی واحدونو نه علاوه، فرعی واحدونه هم شته دی چه دعلمی فارمولونو او اصولو سره سم دپاسینو اساسی واحدونو خخه جو پ کپی شویدی.

خلورمه ماده- دپا سینو واحدونو اجزا او اضعاف هم دعلمی اساسا تو سره سم شمیرل کبیری. د و زنونو او مقیاسو نو پیر و ی دبینا المللی عمو می کنفرا نس- تصمیمو نه ددغو مقرراتو په حدودو کبسی دننه شویده، او همدا رنگه په افغانستان کبسی دمرو جی اندازی اخستلو واحدونه چه په موقتی و لپی استعمال جایز دی، هغه هم ددغو مقرراتو سره سم ټاکل کبیری.

دواحدونو یو عمومی جدول هم چه اساسی، فرعی او موقت واحدونه پکبسی دی، ددغو مقرراتو په واسطه پیش بینی کبیری په دغه جدول کبسی د اضعافو دواحدونو سمبول او دهغو اجزا ټاکل کبیری په جدول کبسی د فرعی واحدونو دلست تعدیل او دموقتی واحدونو له منځه وړل کیدل دحکومت په فرمانونو کیدلی شی.

پنځمه ماده- داندازی اخستلو علمی معیار و نه دحکومت دمنظوری نه وروسته تثبیت کبیری.

افغانستان کولی شی چه تر خوداندازی اخستلو علمی معیارو نه تثبیت کبیری، دوز نونو او مقیاسونو دبین المللی اداری دنورو غړی مملکتو دقانونی معیار ونو خخه کار واخلی.

داندازی اخستلو ملی معیار ددی مقرراتو د (۴) مادی دحکم په نظر کبسی دنیولو سره سم هغه معیاری چه دمتریک سیستم هر غړی مملکت هغه لری.

شپږمه ماده- ددی مقرراتو په (خلورمه) ماده کبسی جدول داندازی اخستلو دذکرشو یو واحدونو تطبیق په ملک کبسی دننه داشخا صواو خصوصی موسسو سره ددو لثی موسسو په قرار دادونو کبسی لازمی او جبری دی.

هغه وار داتی او صا داتی مالونه چه دمتریک سیستم سره سم اندازه کپی شوی ندی، یا دهغو ملکونو نه زاوړل شی چه دغه سیستم پکبسی نهوی، په دغو مقرراتو کبسی دلیکل شو یو په استثنای یی ډول په دغو مقرراتو کبسی د لیکل شویو حکمونو په حدودو کبسی دمنلو وړدی.

اومه ماده- متریک سیستم په افغانستان کبسی داندازی کو لو مثل شوی سیستم دی، او نبود نهی دپوهنی په درسی پروگرام شامیلبری.

داندازی کولو واحدونه یوا ځی په هغو نومونو یا سمبول سره نومل کبیری چه په دغو مقرراتو کبسی ټاکل شویدی.

آتمه ماده- هغه آلات او لوازم چه دپاس ذکر شویو واحدونو داندازی کولو دپاره ددغو مقرراتو دخلورمی مادی په اساس په کار اچول کبیری دحکومت تر کنترول لاندی دی.

داندازی او میچ کولو د لوازمو او آلاتو دبیلو بیلو انوا عود تطبیقو لو او کنترول خرنگوا لی ددغو مقرراتو په واسطه تنظیم کبیری، خودآ لا تو دحساسیت درجه او مشخصات، باید په نظر کبسی ورسره و نیول شی، او دهغو ځانگړیو قاعدو رعایت باید وشي چه ددغو آلاتو کنترول یی ایجابوی.

هغه استثنایي موارد چه په دغو مقرراتو کبسی وپل شویدی په ملی او بین المللی معاملو کبسی هم دلازمو اساسا نتیوا درواستلو په غرض تنظیم کبیری.

نهمه ماده- دمیچ او اندازی کو لود هغو لوازمو او آلاتو جوړول، راوړل پلوزل او په کار اچول جواز نه لری چه په دی مقرراتو کبسی دوپل شوی متریک سیستم داسا سو نو خخه مخالف وی.

باکمیشتنک
مهمله میند
ماده و
صرری

و یا در صورت رسیدن راپورت
بیت در طرف شبانه روز بدون
نظر داشت وقت رسیدن از طرف
هیات صورت میگیرد.
۱- هیات صنعت نیز باگش
وسایر تجهیزات و نظافت را از نظر
فنی نیز بررسی و کنترل میکند.

معمین بعد از هر سه ماه و یا حداکثر
بعد از استخراج یک میلیون لیتر مواد
نفی توسط هیات ادار سیستم
متربک وزارت تجارت صورت میگیرد
هیات صلاحیت دارد در صورت
لزوم لیتر متر را بدون در نظر داشتن
قید بالا کنترل نماید.

ماده ششم :
هر گاه در اثر مراقبت یا شکایت
بیت مشتریان کا هشن جنس
فراوات نجیبه و اجبار کریمه
گردد در مقابل هر گرام کاهش
تکب الی سه هزار افغانی تادیب
مالی میگردد.

ماده پنجم :
هر گاه در اثر مراقبت یا شکایت
مشتر یا زیدر جنس خریداری شده
از مغازه های دولتی و اصناف کا -
هشن ثابت گردد ، مرتکب در هر
گرام کاهش به مرتبه اول یکصد
افغانی تادیب مالی میگردد در صورت
تکرار عمل در مقابل هر گرام کا -
هش د و چند تا سیب

ماده چهارم :
هر گاه تغییر در اوزان متر یک
بقیاسات طول و پیمانمانند کم کردن
بریدن ، سرب کشیدن عمدی و تراش
سورت گیرد شخص عامل به مراجع
ذیصلاح جهت تعقیب قانونی الرجاع
میگردد .

ماده سوم :
هر گاه دو کانداد در ترازو تغییر
وارد نماید که موجب کسر وزن امانته
گردد باید نظر داشت نوعیت ترازو
منته ایکه عرضه میدارد حسب ذیل
ورد تادیب مالی قرار میگیرد :

۱- فرو شنده چوب و ذغال :
هر گاه توسط قیاب وزن نماید در
صورت ظهور تفاوت بیشتر از (۳۰۰) م
گرام حسب احوال از یکصد افغانی
لی دو هزار افغانی در حال استفاده
چنگک تغییر داده شده به نحو -
که موجب کسر وزن بیشتر از سه
میدگرام شود الی سه هزار افغانی
در صورت تیکه توسط ترازوی دستی
زن کند از مبلغ پنجاه افغانی الی
یکصد افغانی .

تعمین مو
از صلاح
منظور از
میگردد .
ماده دو
ترکیب
کاران طبر
از طرف و
میگردد اج
ماده سه
این ضد

ماده نهم :
در صورت عدم اجست بودن یک
لیتر مغز روئیکار کیشتن کارا
متخلف حسب آتی معامله میگردد :
در صورت کم استخراج (۱) م
الی (۰،۳) فیصد قیست مقدار فرآورده
های نفی کم استخراج شده با در
نظر داشت نمبر عمومی بمبازعیار
سازای قیلم از کمیشتکار به شکل
تعمین حصول میگردد.

۴- راپور هیات بررسی درد و
نقل ترتیب و بعد از امضاء یک نقل
در مدیریت عمومی نماینده گی مربوط
ویک نقل در مدیریت سیستم متربک
وزارت تجارت قید گردد نتیجه بر-
سی در کتاب مشاهدات که در هر
بمب رویکار موجود است درج و امضاء
میشود .
۵- بررسی و کنترل محرمان
طبق تقسیم اوقات مرتبه که از طرف
اداره سیستم متربک ترتیب میگرد

ماده هشتم :
در مورد تثبیت صحت اندازه -
گیری بمبهای روی کار مواد نفی
حسب ذیل اجرا آن بعمل می آید :
۱- عملیه اندازه گیری توسط
لیتر مچر (۲۰) لیتره که در اختیار
هیات قرار دارد در دو سر عشت
اعظمی واصغری اجرا گردیده و
اوسط آن معیار قرار داده میشود .
۲- عملیه اندازه گیری هر لیتر
متر بمب رویکار تحت تقسیم اوقات

۳- بقال بنیه گوه روغن فروش
وامثال آن :
در صورت پنج الی بیست گرام
تفاوت در وزن جنس از یکصد
افغانی الی پنجصد افغانی و در صورت
رت تفاوت بیشتر از بیست گرام
از پنجمصد افغانی الی دوهزار افغانی .
۴- عطار ، سیمسار ، خورده فروش
وامثال آن :
در صورت یک گرام الی پنج
گرام تفاوت در وزن جنس از یکصد
افغانی تادیب مالی میگردد در صورت
تکرار عمل در مقابل هر گرام کا -
هش د و چند تا سیب

۵- دزگر ، ادویه فروش و امثال
آن :
در صورت (۱۰۰) میلی گرام
الی (۵۰۰) میلی گرام تفاوت در وزن
جنس از (۱۰۰) افغانی الی (۱۰۰۰)
افغانی و در صورت تفاوت از یکصد
بیش از (۵۰۰) میلی گرام از (۱۰۰۰)
افغانی الی (۳۰۰۰) افغانی .

۲- تو کاری فروش :
در صورت ظهور تفاوت از یکصد
افغانی مورد تادیب مالی کسر از گرام الی
پنجصد افغانی .
۳- کسب مترو که کار بگیرد حسب
احوال از یکصد افغانی الی (۵۰۰)
افغانی مورد تادیب مالی کسر از گرام الی
پنجصد افغانی .

۱- هر گاه دو کانداد در تعیین
وزن از اوزان مترو که سیر ، اجزاء
اضعاف آن یا در اندازه گیری طول
از مقیاس متروک گز شامه گز
معمار - یارد وار وغیره در اجناس
وامتمه عرضه داشته خویش بسه
منظور خرید یا فروش استفا ده
بعمل آورد و یا از اوزان متربک و
مقیاسات طول و پیمانم بقصد
سیستم مترو که کار بگیرد حسب
احوال از یکصد افغانی الی (۵۰۰)
افغانی مورد تادیب مالی کسر از گرام الی
پنجصد افغانی .

۱۳۹۲
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

مورخ ۱۸/۱۱/۹۱
مورخ ۱۸/۱۱/۹۱

با کمیشتکار مطابق به احکام قانون
معامله میشود.

ماده دهم :

ضرریکه از ناحیه عرضة جنس
به معامله کننده عاید میگردد، هر -
تکب بر جبران ضرر عاید مکلّف
میگردد.

ماده یازدهم:

تعیین موثیدات مندرج این ضمیمه
از صلاحیت هیأتی است که به این
منظور از طرف اداره مربوط توظیف
میگردد.

ماده دوازدهم :

ترکیب هیأت مواخذه و طرز
کاران طبق لایحه که به این منظور
از طرف وزارت تجارت تصویب
میگردد اجرا میشود.

ماده سیزدهم:

این ضمیمه بعد از نشر درجریده
رسمی نافذ میگردد بانفاذ احکام
مندرج ماده دهم مقررہ سیستم
متریک ملغی است.

ماده دهم:

متخلفين اين مقررات برطبق احكام قانون مجازات ميشوند.

ماده يازدهم:

اداره سيستم مترك مطابق به احكام اين مقررات آلات و لوازم اندازه گيري را مراقبت مينمايد. اين اداره وظائف خود را به همكاري شاروالي ها و پوليس و ديگر كاركنان عامه انجام ميدهد.

مامورين موظف اداره سيستم مترك صلاحيت دارند در مورد صحت يا عدم صحت آلات و لوازم اندازه گيري بر رسي لازم بعمل آرند. اگر آلات و لوازم اندازه گيري مغاير اين مقررات باشد در حدود احكام قانون توقيف و مصادره ميشود.

فصل دوم**كنترول آلات و لوازم (اندازه گيري)**

ماده دوازدهم - كنترول آلات و لوازم اندازه گيري واحد هاي كميت آنها در فصل اول اين مقررات تعيين شده شامل نكات ذيل مي باشد :

۱ - آلات و لوازم اندازه گيري بدسته هاي معينه تقسيم ميشود. هر دسته آلات و لوازم اندازه گيري بعد از طي مراحل اصولي مورد استعمال قرار مگيرد.

۲ - مدل آلات و لوازم اندازه گيري به اساس تجارب و تحقيقات علمي جهت كنترول منظور و تعيين ميگردد. مدل عبارت از نمونه هاي آلات و لوازم اندازه گيري مي باشد كه قبل از توريد - و بكار انداختن آنها از طرف اداره سيستم مترك قبول شده باشد.

۳ - آلات و لوازم اندازه گيري كه توليد - توريد و يا ترميم ميشود بايد عيار ابتدائي گرديده و مطابق به مدل منظور شده و شرايط اين مقررات باشد.

عيار ساختن ابتدائي عبارت از آنست كه آلات و لوازم اندازه گيري پس از توليد - توريد و ترميم قبل از استعمال و بكار انداختن با مدل معينه ميزان و عيار گردد.

۴ - اداره سيستم مترك مكلف است وقتاً فوقتاً آلات و لوازم اندازه گيري را عيار نمايد.

۵ - طرز استعمال آلات و لوازم اندازه گيري كه حايض شرايط مندرج اين مقررات نباشد ممنوع قرار داد.

۶ - اداره سيستم مترك حين مراقبت از آلات و لوازم اندازه گيري عنداللزوم براي اصلاح و ترميم و منع استعمال آلات و لوازميكه مطابق به شرايط متذكره اين مقررات نباشد رهنمائي لازمي مينمايد.

ماده سيزدهم

اداره لابراتوار مركزي سيستم مترك در چوكات وزارت تجارت در كابل و شعبات آن در مركز هر ولايت عنداللزوم تاسيس ميگردد.

ماده چهاردهم:

هر اداره كنترول داراي آلات و لوازم معياري - ايتلان و مهر هاي لازمه مي باشد.

معياري هاي اداره كنترول ولايات هر سال از طرف لابراتوار مركزي عيار و كنترول ميگردد.

فصل سوم**تشبث نوع و صنف****ماده پانزدهم:**

رهنمائي مراقبت و كنترول آلات اندازه گيري بادر نظر گرفتن دسته

لسمه ماده - ددي مقرراتو خخه چه خوك مخا لفت وكړي هغوته به د قانون د حكمونو سره سمه سزا ور كوله كيري .

يولسمه ماده - دمتريك سيستم اداره ددي مقرراتو د حكمونو سره سم دميچ او اندازه گيري كولو د لوازمو او آلاتو خارنه كوي دغه اداره، خپلي وظيفي د بناروا ليو او پو لیسو او وورو عامه كار كوونكو په ملگر تيا او همكاري پای ته رسوي .

دمتريك سيستم دا داري وظيفه لرونكي مامورين واك لري چه د اندازه گيري كولو د آلاتو او لوازمو د صحت او عدم صحت په باره كښي ضروري خپرنی وكړي ، كه چيري د اندازه گيري كولو آلات او لوازم ددي - مقرراتو خخه بل شان او مغاثر وي، نو د قانون د حكمونو په حدود كښي دننه توقيف او مصادره كيري .

دوهم فصل**د اندازه گيري كولو د آلاتو او لوازمو كنترول**

دولسمه ماده - د اندازه گيري كولو د آلاتو او لوازمو په كنترول كښي چه دهغو د كميت او حدونه ددي - مقرراتو په لومړي فصل كښي ټاكل شوي دي دغه نكات شامل دي :

۱ - د اندازه گيري كولو آلات او لوازم په ټاكلو ډلو و یشل كيري . د اندازه گيري كولو د آلاتو او لوازمو هره ډله داصولي مرا حلو خخه د تيريد لو نه وروسته تر استعمال لاندی راځي .

۲ - د اندازه گيري كولو د آلاتو او لوازمو ماډل د علمي از مينستونو او پلټنويه په اساس د كنترول په غرض ټاكل او منظور كيري .

ماډل د اندازه گيري كولو د آلاتو او لوازمو هغي نموني ته وايه شي چه دهغو دراو ډلو او په كار اچولو نه پخوا دمتريك سيستم د اداري نه خوا منل شوي وي .

۳ - د اندازه گيري كولو هغه آلات او لوازم چه جوړيږي ، راوړل كيري ، يا ترميم كيري بايد ابتدائي عيار رپي وگڼي او بايد د منل شوي ماډل او ددي مقرراتو د شرايطو سره سم وي .

ابتدائي عيار كول دي ته وا يي چه د اندازه گيري كولو آلات او لوازم د - جوړولو ، راوړلو او ترميم نه وروسته د استعمال او په كار اچولو نه مخكښي د ټاكلې ماډل سره انډول او عيار كړي شي .

۴ - دمتريك سيستم اداره مكلفه ده چه وخت په وخت د اندازه گيري كولو د آلاتو او لوازمو عيار وكړي .

۵ - د اندازه گيري كولو دهغو آلاتو او لوازمو د استعمال طرز منع دي چه ددي مقرراتو شرايط ونه لري .

۶ - دمتريك سيستم اداره د اندازه گيري كولو د آلاتو او لوازمو د خارني په وخت كښي كه لازم شي د هغو - آلاتو او لوازمو د اصلاح ، ترميم او منع استعمال په باب لازمي لار ښودني كوي چه ددي مقرراتو د ذكر شو يو شرايطو سره سم نه وي .

ديار لسمه ماده - دمتريك سيستم د مركزي لابراتوار اداره په كابل كښي د تجارت وزارت په چوكات كښي اود هر ولايت په مركز كښي دهغي خانگي دلزوم په صورت كښي جوړيږي .

خوار لسمه ماده - د كنترول هره اداره معياري آلات او لوازم ، اولازم مهورنه لري .

دولایاتو د كنترول د اداري معيارونه هر كال د مركزي لابراتوار له خوا عيار او كنترول كيري .

درېم فصل**د نوع او صنف تشبث**

پنځلسمه ماده - د اندازه گيري كولو د آلاتو او لوازمو د خارني او كنترول

های مختلف آلات اندازه گیری مذکور ماده (۳) این مقررات از لحاظ تخنیکي توسط وزارت تجارت صادر میگردد.

ماده شانزدهم:

به پیشنهاد وزارت تجارت و یا در صورت لزوم بر حسب پیشنهاد وزارت خانه های ذی علاقه دسته های آلات اندازه گیری ذیل در مرحله اول مورد کنترل و مراقبت قرار میگردد.

الف - آلات و لوازم اندازه گیری وزن

ب - آلات و لوازم اندازه گیری طول

ج - آلات و لوازم اندازه گیری حجم و مصرف مایعات

د - آلات و لوازم اندازه گیری مصرف انرژی برق

سائر آلات و لوازم اندازه گیری متعاقباً عندالضرورت مورد کنترل قرار میگیرد.

فصل چهارم

تثبیت و نگهداشت مدل ها

ماده هفدهم:

تولید کننده یا توريد کننده سامان و لوازم اندازه گیری که به اساس احکام این مقررات تحت کنترل قرار میگیرد مکلف است تا يك مدل (نمونه) آلائی را که میسازند یا وارد میکنند برای اخذ اجازه و کنترل به اداره سیستم متریک وزارت تجارت بسپارند.

تمام آلات و لوازم اندازه گیری که تحت کنترل قرار میگیرد بایست با مدل مطابق بوده و از طرف وزارت تجارت منظور شده باشد.

ماده هجدهم:

تولید کننده یا توريد کننده سامان و لوازم اندازه گیری مکلف است فوراً در خواستی عنوانی وزارت تجارت را خانه پری نموده جهت اخذ منظوری به وزارت تجارت بسپارد.

اشخاص و موسسات نمی توانند سامان و لوازم اندازه گیری را که مدل آنها را از طرف وزارت تجارت قبول نشده به مملکت وارد نماید.

تولید کننده باید اجازه توريد سامان و لوازم اندازه گیری را از وزارت تجارت حاصل نماید. حکم ماده بست و ششم این مقررات بالای تولید کننده نیز تطبیق میگردد.

ماده نوزدهم:

اداره سیستم متریک وظیفه دارد برای تامین اطمینان در مورد شرایط صحت تحکیم دقت و فعالیت صحیح مدل به مطالعات و تحقیق لازم اقدام کند.

کنترل و آز مایش مدل آلات و لوازم اندازه گیری در لابراتوار مرکزی شعبات مربوطه آن در محل تولید و توريد آلات و لوازم مذکور و یا در محل فروش آن صورت میگیرد. نواقصیکه در موقع آزمایش مدل مورد نظر بوجود می رسد متعلق به درخواست کننده است.

ماده بیستم:

اعضای اداره سیستم متریک با در در گرفتن حکم ماده (۱۹) این مقررات در ظرف پانزده روز نتیجه مشاهدات و نظریات خود را در مورد آزمایش های مربوطه مدل ابرازی نماید و وزارت تجارت تصمیم در مورد قبولی یا رد مدل مطالعه شده با اساس راپورت تخنیکي میگیرد.

این تصمیم بدرخواست دهنده رسماً اطلاع میشود.

ماده بیست و یکم:

تولید کننده توريد کننده آلات و لوازم اندازه گیری مدل آلات و لوازم را با اسناد تخنیکي از قبیل شکل - او صاف و مشخصات فزیکي آن به اداره سیستم متریک ارائه میکنند. این آلات و اسناد با سه مهر عیار ابتدائی نشانی شده و دوباره به مالک آن سپرده شود.

لازم بوده که داسی حال کبسی چه ددغو اندازی کولو آلاتو بیلی بیلی دی په نظر کبسی نیو لی کبیری چه ددی مقرراتو په (دریمه) ماده کبسی ویل شوی دی. د تخنیکي لحاظ ده د تجارت وزارت له خوا صادر یږی. شپه اړسمه ماده - د تجارت وزارت په پیشنهاد یاد لزوم په صورت کبسی د علاقه لرونکو وزارتو پخوا نو په پیشنهاد د اندازی کولو د آلاتو دغه لاندینی دی په لو مړی مړ حله کبسی تر کنترول او څارنی لاندی راځی.

الف - د تول (وزن) د اندازی کولو آلات او لوازم.

ب - د اوږدوالی (طول) د اندازی کولو آلات او لوازم.

ج - د مائعاتو د مصرف او حجم د اندازی کولو آلات او لوازم.

د - د بریښنا د طاقت د لگښت د اندازی کولو آلات او لوازم.

د اندازی کولو نور آلات او لوازم وروسته د ضرورت په وخت کبسی تر کنترول لاندی نیول کبیری.

خلورم فصل

د ماډلونو تثبیت اوساڼه

اولسمه ماده - د اندازی کولو د دغو آلاتو او لوازمو جوړوونکی یا راوړونکی چه ددی مقرراتو د حکمونو سره سم تر کنترول لاندی نیول کبیری، مکلف دی چه د دغو آلا تویو ماډل (نمونه) د اجازی اخستلو او کنترول دپاره د تجارت وزارت د متریک سیستم اداری ته و سپاری چه هغه جوړوی یا راوړی.

د اندازی کولو لویو هغه لوازم او آلات چه تر کنترول لاندی راځی، باید د ماډل سره یوشان وی. او د تجارت وزارت له خوا منل شوی وی.

آتلسمه ماده - د اندازی د سامان او لوازمو جوړوونکی یا راوړونکی مکلف دی چه د تجارت وزارت په نامه د غوښتنی فورمه ولیکی او د منظور اخستلو دپاره یی د تجارت وزارت ته و سپاری.

اشخاص او موسسات د اندازی کولو داسی آلات او لوازم مملکت ته نه شی راوړی چه د دغو ماډل د تجارت وزارت له خوا نه وی منل شوی.

جوړوونکی باید د تجارت وزارت نه د اندازی کولو د سامان او لوازمو د راوړلو اجازه واخلي، ددی مقرراتو د شپږ ویشتمی مادې حکم په جوړوونکو باندی هم تطبیق کبیری.

نولسمه ماده - د متریک سیستم اداره مو ظفه ده چه د ماډل د صحیح کار، دقت محکموالی او صحت په باره کبسی ضروری څیړنی او کتنی وکړی.

د اندازی کولو د آلاتو او لوازمو آزموینه او کنترول په مرکزی لابراتوار د دغو آلاتو او لوازمو د جوړوونکو په ځای کبسی دهغه مربوطو څانگو او یا د دغو دپلورلو په ځای کبسی کبیری، د نظر لاندی ماډل د - آزموینی په وخت کبسی که څه نیمگړی تیاوی او نواقص لیدل کبیری، هغه په در خواست کونکی پوری اړه لری.

شلسمه ماده - د متریک سیستم اداری غړی په داسی حال کبسی ددی مقرراتو د (نواستی) ماډل د حکم په نظر کبسی نیسی د ماډل د مربوطو آزموینی نتیجه به په پنځلسو ورځو کبسی دننه څرگندوی د تجارت وزارت به د کتل شوی ماډل د منلو یا نه منلو په باره کبسی د تخنیکي راپور په اساس خپل تصمیم نیسی.

درخواست کونکی ته دغه تصمیم رسماً خبر ورکول کبیری.

یویشتمه ماده - د اندازی کولو د آلاتو او لوازمو جوړوونکی او راوړونکی د - آلاتو او لوازمو ماډل په تخنیکي استناد لکه شکل، دهغه فزیکي اوصاف او مشخصات د متریک سیستم اداری ته بڼی، دغه آلات او اسناد ابتدایی عیار دریو مهر و نوبه وسیله نښانی کبیری، او خاوند ته یی بیرته ورکول کبیری.

سپرده شود تولیدکننده و توريدکننده مکلف است مودل با اسناد تخنيکي مهريشده
مراحت نمود و در موقع عيار و کنترول بدسترس اشخاص موظف اداره
سیستم متریک بگذارد تولید و توريدکننده مکلف است مودل یا یک کاپی
از اسناد تخنيکي نشانی شده را جهت حفظ به اداره سیستم متریک بسپارند.

ماده بیست و دوم:

در صورت که آلات و لوازم اندازه گیری قبول شده به شرایط موضوعه
صدق نکند با در اثر آزمایش و کنترول شعب فنی کشف کرد که آلات مذکور
در اثر استعمال و یا در اثر عوامل طبیعی خواص خود را از دست داده و به مودل
اصلي و اسناد تخنيکي آن مطابقت نمیکند درین صورت در اثر پیشنهاد
اداره سیستم متریک و منظوری وزیر تجارت آلات و لوازم اندازه گیری
مذکور از استعمال خارج میشود. تاریخ علمی شدن این تصمیم از طرف اداره
سیستم متریک تعیین میگردد.

فصل پنجم عیار ابتدائی

ماده بیست و سوم

آلات و لوازم اندازه گیری جدید یا ترمیم شده قبل از آنکه طبق فقره
۴۳ ماده دوازده این مقررات عیار ابتدائی نشده باشد در معرض
نمایش فروش و استفاده قرار گرفته نمیتواند. آلات ذیل از این امر
مستثنی است:

- ۱ - آلاتیکه معا فیت شان قبلا پیش بینی و قبول شده باشد.
- ۲ - آلاتیکه جهت نمایش برای فندارتون ها ساخته شده باشد.
- ۳ - آلاتیکه نیاز مندی تخنيکي بعضی از فابریکات و دستگاه ها را
رفع کرده و اهمیت تجارتي نداشته باشد.

ماده بیست و چهارم:

اداره سیستم متریک برای سهولیت کار می تواند عیار ابتدائی آلات اندازه
گیری جدید یا ترمیم شده در دستگاه یا مغازه در خواست کننده توسط
هیئات سیستم متریک انجام دهد مشروط بر اینکه تمام لوازم مورد
ضرورت در انجامها گردد.

ماده بیست و پنجم

آلات و لوازم اندازه گیری برای عیار ابتدائی به اداره سیستم متریک با تمام
اجزای آن بصورت مکمل تقدیم می شود. در صورت صحت آلات و لوازم
اندازه گیری توسط مهر مخصوص عیار ابتدائی مهر میگردد.

نواقصیکه در جریان عملیه عیار ابتدائی به آلات و لوازم اندازه گیری
عاید میگردد و در حدود احکام قانون متعلق به مالک آن است.

ماده بیست و ششم:

ساختن یا ترمیم نمودن آلاتیکه مودل آنها هنوز قبول نشده بدون
اخذ اجازه نامه وزارت تجارت جواز ندارد.

دارندگان جواز اصولی باید نکات آتی را مراعات می نمایند:

- ۱ - سامان و لوازم ایتلان های مورد ضرورت را به صورت مکمل
تهیه و آنها را سالانه در لابراتوار مرکزی سیستم متریک جهت عیار
میتناوب تقدیم میکند.

- ۲ - علائم مشخصه آنها که از طرف وزارت تجارت قبول شده جهت
شناسائی آنها به تمام شعب مراکز سیستم متریک می سپارد.

- ۳ - آلات تولید یا ترمیم شده دارای علائم مشخصه فوق الذکر بوده
جهت عیار ابتدائی به شعبه سیستم متریک تقدیم گردد.

جوهر و نکی او را و نکی مکلف دی چه ماچل سره دمهر شویو تخنيکي
سندونو وساتی، او دعيار او کنترول په وخت کښی یی دمتریک سیستم
داداری دموظفو کسانو په واک او اختیار کښی کښی دی، جوهر و نکی
او را و نکی مکلف دی چه ماچل یادښانی شویو تخنيکي سندونو یوه
کاپی دساتنی په غرض د متریک سیستم اداری ته و سپاری.

دوه ویشتمه ماده - که چیری داندازی کولو منل شوی آلات او -
لوازم داینبود شو یو شرطو نوسر هسم نه شی، یادفنی خانگو د
کنترول او آزموینی په اثر ولیدل شی چه دغو آلاتو داستعمال یا طبیعی
عواملو په اثر خپل خواص له لاسه ورکړیدی او اصلی ماچل اود هغه
د تخنيکي اسنادو سره انپول کیدلی نشی نو په دی صورت کښی د
متریک سیستم داداری په پیشنهاد او تجارت د وزیر په منظوری دغه
داندازی کولو آلات او لوازم داستعمال څخه ایستل کیری، ددغه تصمیم
نیته دمتریک سیستم دا داری له خوا پاکله کیری.

پنجم فصل لومړی عیار

دریشتمه ماده داندازی کولو نوی یا ترمیم شوی آلات او لوازم پخوا
له هغه چه ددی مقرراتو دو لسمی مادی ددریمی او خلورمی فقری سره
سم لومړنی عیار نه وی شوی نه بنودل کیدلی شی، نه پورل کیدلی
شی. اونه استفاده تری کیدلی شی، لاندینی آلات ددغه امر څخه و تلی
دی:

- ۱- هغه آلات چه معا فیت یی پخوا پیش بینی شوی وی.
- ۲- هغه آلات چه په نندا رتو نونو کښی دبنودلو دپاره جوړ شوی
وی.
- ۳- هغه آلات چه دځینو فابریکو او دستگاهونو تخنيکي اړتیاوی لری
کوی، او تجارتي اهمیت نه لری.

خلور ویشتمه ماده - دمتریک سیستم اداره دکار داسا نو لو په
کولو آلات او لوازم د لومړنی عیار دمتریک سیستم د هیئت په
وسیله ددرخواست کوونکی په موسسه یا مغازه کښی وکړی، خو
په دی شرط چه ضرورت وپه لولوازم په هغه ځای کښی پیدا اوتیار
شی.

پنځه ویشتمه ماده - داندازی کولو آلات او لوازم دلو مړنی
عیار دپاره دمتریک سیستم ادا ری ته دهغو دپولو اجزاو سره مکمل
وړاندی کیری، د صحت په صورت کښی داندازی کولو آلات او لوازم
دلومړنی عیار دخانگیری مهر په واسطه مهر کیری.

کومی نیمگړی تیاوی چه دلومړنی عیار کولو دکار په وخت کښی د
اندازی کولو په آلاتو او لوازمو کښی پښیږی، دقانون دحکمونو په حدود
کښی دننه دهغو په خاوند پوری اړه لری.

شپږو ویشتمه ماده - دهغو آلاتو جوهر و نکی یا ترمیم کول چه ماچل یی
لانه وی منل شوی، د تجارت وزارت د اجازه نامی دا خستلو نه پرته
جواز نه لری.

داصولی جواز خاوندان ددغولاندی ټکو مراعات باید وکړی
۱- د ضرورت وپه سامان اولوازم دی په مکمل ډول تیار وی او هرکال
یی دی دمتریک سیستم مرکز لپرا توار ته دمیتناوب عیار دپاره
ورکوی.

- ۲- دهغو هغه مشخصی نښی چه تجارت وزارت له خوا منل شوی،
دپېښندی په غرض د متریک سیستم ټولو خانکو ته ورکوی
- ۳- جوړ شوی یا ترمیم شوی آلات چه پاسنی ټولنی مشخصی نښی لری،
دلومړنی عیار په غرض دی دلومړنی عیار دپاره دمتریک سیستم خانگی ته
ورکړه شی.

۴- په دریمه فقره کښې ذکر شوی داندازی کولو آلات او لوازم پخپله د جواز لرونکی یا دهغه د باصلاحیت نمایندې په واسطه د متریک سیستم ادارې ته ورکول کېږي.

۵- د متریک سیستم کار کونکي د عیار کولو د کار دپاره لازمي اسانتیاوې برابرې وي.

۶- د جواز لرونکي د داسې ټول لواقاو، نښو (مارکونو) او عنوانو د دغوره کولو څخه ځان ساتي چه دهغو نسبت د متریک د سیستم ادارې ته کېږي.

۴ - آلات و لوازم اندازه گیری مندرج فقره سوم توسط شخصی دارنده جوازا نمایندۀ باصلاحیت آن به اداره سیستم متریک تقدیم میشود.

۵ - کارکنان سیستم متریک تسهیلات لازم راجهت عملیه عیار نمودن فراهم می نمایند.

۶ - دارنده جواز از انتخاب هرکونه القاب، مارک ها و عناوینی که منسوبیت آنرا به اداره سیستم متریک نشان دهد خود داری مینماید.

فصل ششم عیار متناوب

ماده بیست و هفتم

آلات و لوازم اندازه گیری بعد ازیک مدت استعمال تحت عملیه عیار متناوب قرار داده میشود. آلات و لوازم مذکور ماده بیست و سوم از این امر مستثنی است.

ماده بیست و هشتم:

اشخاص موسسات و دوائر دولت که آلات و لوازم اندازه گیری ایشان طبق ماده بیست و هفتم تابع مقررات عیار متناوب میباشد معامله داران آلات و لوازم اندازه گیری شمرده میشوند. اداره سیستم متریک احصائیه آلات لوازم اندازه گیری معامله داران فوق رافراهم می نماید.

ماده بیست و نهم:

عیار متناوب آلات اندازه گیری بصورت عادی حتی الامکان درسال یک مرتبه در داخل حوزه کنترل اجرا میگردد. در موردیکه اشکال در عمل موجود باشد در هر دو سال یک مرتبه عیار متناوب اجرا میگردد.

ماده سی ام:

عیار متناوب محلاتیکه قبلاً از طرف شعبات اداره مرکزی کنترل محلی سیستم متریک تعیین شده اجرا میگردد محل انتخاب شده حتی الامکان پاک سهل المرور روشن و وسیع می باشد.

ماده سی و یکم:

عیار متناوب تمام آلات و لوازم اندازه گیری موسسات دولتی و تصدی هائی آن در مرکز همان ادارات صورت میگيرد.

ماده سی و دوم:

عیار متناوب آلات اندازه گیری که حمل و نقل آنها مشکل باشد و در اثران بدقت و حساسیت آنها صدمه وارد شود در داخل کارخانها و محلات مربوطه اجرا میشود.

ماده سی و سوم:

پروگرام عیار متناوب از طرف اداره سیستم متریک ترتیب شده و به هرولایت و محل اقله پانزده روز قبل از فرا رسیدن معیار اجرای عیار متناوب زمان و محل آن رسماً اطلاع میشود.

ماده سی و چهارم:

معامله داران بعد حصول اطلاع مندرج ماده سی و سوم آلات و لوازم اندازه گیری خود را بوقت و محل حاضر کرده و در موقع اجرای عملیه بامامور موظف همکاری می نمایند.

در صورتیکه حمل و نقل بعضی آلات اندازه گیری امکان پذیر نباشد در جائیکه مورد استفاده قرار دارد عیار متناوب میگردد معامله داران بتاريخ معین مغازه هادستگاه ها و دوکانهای خویش را باز کرده و آلات مذکور را خودشان یا توسط نمایندۀ باصلاحیت شان غرض عیار حاضر می نمایند. آلتیکه برای عیار کردن حاضر میگردد باید پاک بوده و عاری از ضمایم اضافی باشد و همچنین آلات مذکور باید باتمام اجزای خود مکمل و فعال باشد اشخاصیکه آلات اندازه گیری حجم را در تصرف دارند مقدار مائع مورد ضرورت عملیه عیار را در اختیار مامور موظف گذاشته

شپږم فصل

متناوب عیار

او مو یستمه ماده - داندازی کولو آلات او لوازم دیوی مودی استعمال څخه وروسته په متناوب صورت عیار کېږي، په درو یستمه ماده کښې ذکر شوی آلات او لوازم ددی ا مرڅخه وتلی دی.

آته ویستمه ماده - هغه اشخاص موسسی او دولتی ادارې چه د هغوی داندازی کولو آلات او لوازم (اوه ویستمی) مادی سره سم دمتناوب عیار تابع دی، داندازی کولو دآلاتو او لوازمو معامله لرونکی شمیرل کېږي، د متریک سیستم اداره ددهغو معامله لرونکو داندازی کولو دآلاتو او لوازمو شمیر (احصائیه) جوړوي.

نهو یستمه ماده - داندازی کولو دآلاتو او لوازمو متناوب عیار په عادی ډول تر و سه و سه په کال کښې یو ځل دکنترول په سیمه کښې دننه کېږي، که چیرې مشکل وي، نو په دوه کاله کښې یو ځل متناوب عیار اجرا کېږي.

دیر شمه ماده - دهغو ځایو نو متناوب عیار چه د متریک سیستم محلی کنترول دمر کزی ادارې د څانگو له خوا ټاکل شوی دی، اجرا کېږي، ټاکل شوی ځای تر و سه و سه پاک سهل المرور، رڼا او پراخه وي.

یود یرشمه ماده - د موسسو او دهغو دتصدیو داندازی کولو د - آلاتو او لوازمو دټولو آلاتو او لوازمو متناوب عیار پخپله دهمهغو ادارو په مرکز ونو کښې اجرا کېږي.

دو دیر شمه ماده - داندازی کولو دهغو آلاتو او لوازمو متناوب عیار په مربوطو کار خانو او ځایونو کښې اجرا کېږي چه دهغو دیوه ځای په بل ځای ته وړل گران دی او دهغو په اثر یی حساسیت او دقت ته زیان رسیږي.

دری دریشمه ماده - دمتناوب عیار پروگرام د متریک سیستم دا داری له خوا جوړېږي، او د متناوب عیار د اجرا دوخت څخه لږ تر لږه پنځلس ورځې پخوا هرولایت او محل ته دهغو دوخت او ځای خبرورکول کېږي څلور دیر شمه ماده - معامله لرونکی په دری دیر شمه ماده کښې دوپل شوی خبر تیا څخه وروسته داندازی کولو خپل آلات او لوازم ټاکلی ځای ته په ټاکلی وخت وروړي او دعیار کولو په وخت کښې دوظیفه لرونکی مامور سره مرسته کوي.

داندازی کولو هغه آلات او لوازم چه وړل راوړل یی امکان نه لری، د هغو عیار په همغه ځای کښې کېږي چه هلته وي، معامله لرونکی په ټاکلی وخت خپلی مغازی، دستگاوی او خپل دکا نونه پرا نیزی او هغه آلات پخپله دوی یا ددوی صلاحیت لرونکی استازی د عیار ځای ته حاضر وي، کوم آلات چه دعیار دپاره وړل کېږي، باید پاک وي او اضافی ضمیمی ونه لری، او همدا شان دغه آلات باید دخپلو ټولو اجزاؤ سره مکمل او فعال وي، کوم کسان چه د حجم داندازی کولو آلات ورسره وي دعیار کولو دپاره ضروری اندازمه مایع باید دوظیفه لرونکی مامور په

وبعد از انجام عملیه آنرا دوباره اخذ می کند. اگر در جریان عملیه یکی از سرغچ های آلات اندازه گیری از بین می رود مامور موظف بعد از ختم عملیه سرغچ دیگری گذاشته و آنرا باتایه سیستم متریک مهورمی نماید.

ماده سی و پنجم:

آلات و لوازم اندازه گیری که بعد از انجام عملیه عیار متناوب قناعت بخش تثبیت میگردد توسط تایه معینه عیار متناوب و مهور میگردد. این تایه حاوی حروفی میباشد که از طرف اداره سیستم متریک برای هر سال اختصاصی داده میشود. آلات اندازه گیری که در اثر عیار متناوب مغایر شرایط متذکره این مقررات تثبیت میشود. باتایه مخصوص مستردی نشانی میشود. این تایه محتوی علامه چلیپا (X) می باشد

برای معامله دارانیکه آلات و لوازم اندازه گیری شان مسترد میگردد مامور موظف فورمه مستردی را باتاریخ آن امضاء کرده میسپارد در فورمه متذکره نام ادرس معامله دارنوعیت آله دلیل رد آن تحریر میشود

در صورتیکه بعضی آلات و لوازم غیر اصولی در اثر خرابی به زیان عامه تمام شود مامور موظف تا زمان ترمیم دوباره یا مستردی کامل فوراً آنرا مهور و لاک کرده و امر مینماید از آله موصوف استفاده نگردد مالک آله مسئول حفظ و مهور و لاک آن میباشد.

در صورتیکه مالک از خرابی آله به شعبه مربوط رسماً اطلاع دهد درین صورت مامور موظف اداره سیستم متریک مهور و لاک رابه منظور ترمیم آله از بین برده و بعد از ترمیم دوباره به تایه عیار متناوب مهور سرغچ می نماید اگر مهور و لاک سرغچ آلات و لوازم اندازه گیری بدون مامور موظف توسط اشخاص دیگر از بین می رود مالک آن مسئول این تخلف میباشد.

ماده سی و ششم:

آلات و لوازم اندازه گیری مسترد شده عیار متناوب قبل از ترمیم و اصلاح قابل استعمال نمی باشد.

معامله دارانیکه از ناقص بودن آلات و لوازم اندازه گیری خویش مطلع میگرددند مکلف اند موضوع را بدون معطلی به اداره سیستم متریک اطلاع دهند.

ماده سی و هفتم:

تمام آلات و لوازم اندازه گیری بعد از ترمیم عیار ابتدائی و متناوب گردیده به هر دو مهور مهور میگردد.

ماده سی و هشتم:

معامله دارانیکه آلات و لوازم اندازه گیری جدید خریداری می نمایند باید قبل از استفاده آنرا عوض اجرائی عملیه عیار متناوب حاضر کنند. هرگاه خرید و فروش در محلی صورت گیرد که شعبه کنترل سیستم متریک در آن موجود نباشد درین صورت معامله داران میتواند موقتا از آلات اندازه گیری خود استفاده نماید مشروط بر اینکه آلات شان حاوی تایه عیار ابتدائی بوده بنزد دیکترین شعبه مربوطه کنترل سیستم متریک اطلاع تحریری داده باشند.

ماده سی و نهم:

استعمال آلات و لوازم اندازه گیری عیار شده متناوب قبل از آخرین تایه عیار متناوب جواز ندارد. آلات و لوازم اندازه گیری مذکور مواد (۳۸-۴۰ و ۴۱) از این حکم مستثنی است.

اختیار کبسی کبسی بردی، او چه کارپای ته ورسپیری هغه دی بیر ته واخلی، که دعیار داجرا کولو په وخت کبسی داندازی کولو دآلاتوکوم سرغچ واران شی دعیار شخه وروسته ووظیفه لرونکی مامورابل سرغچ د هغه په خای بردی، او دمتریک سیستم په تایه یی مهور کوی .

پنځه دیر شمه ماده- داندازی کولو آلات او لوازم چه دمناوب عیار په نتیجه کبسی د قناعت وپ تثبیت شی، دمناوب عیار دتایه په وسیله مهور کبسی.

په دغی تایه کبسی دا سی تور ی لیکل کبسی چه دمتریک سیستم داندازی له خوا دهر کال د پاره اختصاص وړ کول کبسی د اندازه کولو هغه آلات او لوازم چه دمناوب عیار په وسیله په دی مقرراتو کبسی دلیکل شویو شرطونو شخه بل شان خرگند شی، دردولو په مخصوص تایه مهور کبسی، په دغی تایه کبسی د چلیپا مخصوصه ننبه

(X) لیکل شویده، هغو معامله لرونکو ته چه دا ندازی کولو آلات او لوازم یی مسترد کبسی، وظیفه لرونکی مامور دمستردی دا سی فورمه وړ کوی چه نیته ولری اولاسلیک شوی وی، په دغی فورمه کبسی دمعامله لرونکی نوم او پته، دآلی نوعیت اود هغی دردو لودلیل کبسی. که چیری خینی غیر اصولی آلات دخرابی په اثر عمومی تا وان پینش کپی وظیفه لرونکی ما مور دهغو دبیا جوړیدلو یا بیخی مستردولو تروخته هغه مهور اولاک کوی او امر کوی چه دهغو آلاتو شخه استفاده ونه شی دآلاتو (خاوند مجبور دی چه دغه آلات اودهغو مهور اولاک وساتی)

که چیری دآلاتو خاوند د کوی می آلی دورانی خبر رسما مهور بو طی اداری ته ورکپی، په دغه صورت کبسی نودمتریک سیستم وظیفه لرونکی مامور ددی دپاره چه هغه آله ترمیم کپی خپل مهور اولاک له منځه وپی، او دترمیم کیدلونه وروسته یی بیا دمناوب عیار په تایه مهور او سرغچ کوی، که چیری داندازی کولو دآلاتو او لوازمو مهور اوسرغچ دوظیفه لرونکی له خوا نه بلکه دبل چاله خوا له منځه یوړل شی، ددغه تخلف مسئول دهغو خاوند دی .

شپږ دیر شمه ماده- دمناوب عیار په واسطه مسترد شوی داندازی کولو آلات او لوازم دترمیم کیدلونه پخوا نه شی استعما لیدنی. هغه معامله لرونکی چه داندازی کولو دخپلو آلاتو او لوازمو ته ناقص کیدلو خبر شی، مکلف دی چه موضوع فوری او بیله هیخ خنوه دمتریک سیستم اداری ته خبر ورکپی.

اوه دیر شمه ماده- داندازی کولو آلات او لوازم دترمیم کیدلونه وروسته ابتدایی او متناوب عیار کبسی او په دواړو مهورونو مهور کبسی.

آته دیر شمه ماده- هغه معامله لرونکی چه دا ندازی کولو نوی آلات او لوازم پیری باید داستفادی پخوا هغه دمناوب عیار دا جرا کولو دپاره حاضر کپی.

که چیری پیرل او پلورل په داسی خای کبسی وشی چه هتله دمتریک سیستم دکنترول اداره و جودونه لری، په دغه صورت کبسی نو معامله لرونکی په مو قتی دول داندازی کولو دخپلو آلاتو او لوازمو شخه استفاده کولی شی، خو په دی شرط چه دهغوی آلات لو مرنسی عیار تایه ولری، او دمتریک سیستم داندازی تر ټولو نژدی خانگی ته یی لیکلی خبر ور کپی وی .

نه دیر شمه ماده- په متناوب عیار عیار شوی داندازی کولو دآلاتو او لوازمو استعمال دمناوب عیار رد وروستی تایه کید لو شخه پخوا جواز نه لری.

په (۳۸-۴۰-۴۱) مادو کښی د ذکر شویو اندازی کولو آلات اولوازم ددی حکم څخه وتلی دی.

څلویښتمه ماده - گرزند پلورونکی چه عمومی لارو کو څو کښی بیله یو ټاکلی ځای څخه تجارت کوی ددا سی آلاتو څخه استفاده نه شی کولو. چه دلومړنی او متناوب عیا رهمرونه لری، دغه ډول پلو رو نکي مکلف دی چه دکال په دریلومړی یومیاشتو کښی خپل آلات او لوازم دمتناوب عیار کید لو په غرض د - دمتريک سيستم یوی خانگی ته حاضر کړی.

اوم فصل څارنه

یو څلو یښتمه ماده - د متریک سيستم ادا ره لاندی مواد د څارنی او کنترول لاندی نیسی :

۱- هغه آلات او لوازم چه په یوه اصولی لاس پوری مر بو ط وی .

۲- داندازی کولو هغه آلات او لوازم چه په تجارتی معاملو کښی ورڅخه استفاده کیری.

۳- هغه ځایونه چه په هغو کښی داندازی کولو دآلاتو او لوازمو څخه استفاده کیری .

۴- جوړونکی ، راوړونکی، تر میم کونکی او هغه کسان چه دا ندازی کولو دآلاتو او لوازمو څخه کاراخلي.

دو څلو یښتمه ماده - داندازی کولو دآلاتو او لوازمو څارنه په هر ځای کښی دځای داهمیت سره سم په بیلو بیلو وختو کښی د متریک سيستم د اداری د وظیفه لری و نکومامورینو له خوا کیری.

دمر بو طی سیمی دا ندازی کولو دآلاتو اولوازمو دکنترول دوظیفه لرونکی مامورین وظیفه لری چه داندازی کولو دټولو آلاتو دڅارنی پلان هر دری کاله دڅارنی دځایونو او داندازی کولو دمر بو طو آلاتو د لست سره جوړ کړی، او په ټاکلیو وختو نو کښی څارنه وکړی.

آتم فصل

دمتخلفانو تعقیب

دری څلو یښتمه ماده - معا مله لرونکی مکلف دی چه داندازی کولو دآلاتو او لوازمو دڅارنی او کنترول په وخت کښی دمتريک سيستم دموظفو مامورینو داصولی اجرا آتو مخه ونه نیسی وظیفه لرونکی مامورین دپیژندنی خاص کارت لری .

څلور څلو یښتمه ماده - دمتريک سيستم وظیفه لرونکی مامورین کولی شی چه دلزوم په صورت کښی دپیژندنی دخیل کارت دښو دلو په وسیله دضبط قضائی مامورینو همکار ی و غواړی

پنځه څلو یښتمه ماده - دمتريک سيستم وظیفه لرونکی مامورین ددغو مقرراتو په تطبیق کښی داشخاصو لازمه مرسته اولارښودنه کوی. که یو شخصی سره ددی چه دمتريک سيستم داداری رسمی - اخطار سره سره ددغو مقرراتو دحکمونو څخه مخالفت وکړی دمتريک سيستم وظیفه لرونکی مامورین په مخصوصو فورمو کښی داندازی کولو دآلاتو دمر بو طو مقرراتو څخه د خلافتاری صورت لیکي او دقانونی تعقیب دپاره یی واکمنو مرا جموته سپاری.

نهم فصل

متفرق حکمونه

شپږ څلو یښتمه ماده - دمتريک سيستم داداری دڅانگړیو ښو - تثبیت ، دکنترول دټاپو دا ندازی دلومړنی او متناوب عیار دټاپو ، اودمستردی دټاپو تثبیت د تجارت وزارت دمقام په واک کښی دی .

اوه څلو یښتمه ماده - دغه مقررات په رسمی جریده کښی د خپریدلو څخه یوه میاشت وروسته نافذ کیری.

د تجارت وزارت واک لری چه د حکومت د نورو ادا رو په مرسته ددغو مقرراتو دتدریجی تطبیق دپاره لازم تدبیرونه و نیسی.

ماده چهلهم:

فروشنندگان دوره گرد که در معایر عامه بدون آنکه دارای محل معین باشند به تجارت می پردازند آلات را که توسط مارک های عیار ابتدائی و عیار متناوب مهور نباشند استعمال کرده نمیتوانند. این نوع فروشندگان مکلف اند در ظرف هفت ماه اول سال غرض اجراء عملیه عیار متناوب آلات و لوازم خود را در یکی از شعبات سیستم متریک عرض عیار حاضر نمایند.

فصل هفتم مراقبت

ماده چهل ویکم:

اداره سیستم متریک موارد ذیل را تحت مراقبت کنترول قرار میدهد:

۱ - آلات و لوازمیکه بیکی از دست های اصولی تعلق داشته باشد.

۲ - آلات و لوازم اندازه گیری که در معاملات تجارتی مورد استفاده قرار میگیرد.

۳ - مراجعیکه در آنجا از آلات و لوازم اندازه گیری استفاده میگردد.

۴ - توریید کنندگان - تولیدگان ، ترمیم کنندگان و اشخاصیکه که از آلات و لوازم اندازه گیری استفاده نمایند.

ماده چهل و دوم :

مراقبت آلات و لوازم اندازه گیری در هر محل به وقفه های متفاوت نظریه اهمیت محل توسط مامورین موظف اداره سیستم متریک صورت میگیرد. مامورین مسئول کنترول آلات اندازه گیری حوزه مربوطه موظف است تا پلان مراقبت تمام آلات اندازه گیری را هر سه سال بالست محلات مراقبت و آلات مربوطه اندازه گیری ترتیب و به اوقات معینه مراقبت نماید.

فصل هشتم

تعقیب متخلفین

ماده چهل و سوم:

معامله دارن مکلف اند در موقع عیار نمودن کنترول و مراقبت سامان و لوازم اندازه گیری مانع اجراات اصولی مامورین موظف سیستم متریک نکرند. مامورین موظف دازای کارت هویت مخصوص میباشد.

ماده چهل و چهارم:

مامورین موظف سیستم متریک میتوانند عندلزام بارائه کارت هویت خویش همکاری مامورین ضبط قضائی رامطالبه نمایند.

ماده چهل و پنجم:

مامورین موظف سیستم متریک در تطبیق این مقررات با اشخاص کمک ورهنمائی لازم می نماید. اگر شخص با وجود اخطار رسمی اداره سیستم متریک از احکام این مقررات تخلف نماید مامورین موظف سیستم متریک در فورمه های مخصوص صورت تخلف از مقررات مربوطه با آلات و لوازم اندازه گیری را تحریر نموده و جهت تعقیب قانونی به مراجع ذیصلاح می سپارد.

فصل نهم

احکام متفرقه

ماده چهل و ششم :

تثبیت علائم مشخصه اداره سیستم متریک تثبیت سمبول اندازه تاپه های کنترول تاپه های عیار ابتدائی و متناوب و تاپه مستردی از صلاحیت مقام وزارت تجارت میباشد.

ماده چهل و هفتم:

این مقررات یکماه بعد از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ میگردد. وزارت تجارت صلاحیت دارد به همکاری دیگر اورگانهای حکومت برای تطبیق تدریجی این مقررات تدابیر لازم اتخاذ نماید.

مطبعه دولتی